

POLITIKA REVIZÍ ČSÚ

Verze platná k 3. dubna 2020

OBSAH

ÚVOD	4
1 OBECNÝ RÁMEC BĚŽNÝCH REVIZÍ	7
1.1 Statistiky národních účtů	7
1.2 Statistiky cen	7
1.3 Krátkodobé (podnikové) statistiky odvětvového charakteru	7
1.4 Roční a dlouhodobější (podnikové) statistiky odvětvového charakteru.....	8
1.5 Sociální a demografické statistiky.....	8
2 PŘEHLED BĚŽNÝCH REVIZÍ.....	10
2.1 Statistika čtvrtletních národních účtů	10
2.2 Statistika ročních národních účtů	10
2.3 Statistika cen	11
2.4 Statistika zahraničního obchodu se zbožím	11
2.5 Krátkodobé (podnikové) statistiky odvětvového charakteru: měsíční úlohy	11
2.6 Roční a dlouhodobější (podnikové) statistiky odvětvového charakteru.....	12
2.7 Výrobní statistiky v průmyslu (PRODCOM)	12
2.8 Statistiky stavebnictví a bytové výstavby	12
2.9 Statistiky energetiky	13
2.10 Statistiky cestovního ruchu.....	13
2.11 Statistiky konjunkturálních průzkumů	13
2.12 Statistiky zemědělství a životního prostředí.....	13
2.13 Výstupy výběrového šetření pracovních sil	15
2.14 Statistiky evidenčního počtu zaměstnanců, mezd a nákladů práce.....	15
2.15 Statistika rodinných účtů	16
2.16 Výstupy výběrového šetření příjmů a životních podmínek domácností (EU-SILC)	16
2.17 Demografická statistika	16
2.18 Statistiky výzkumu, vývoje a inovací.....	16
2.19 Statistiky využívání ICT	17
3 MIMOŘÁDNÉ REVIZE.....	18
3.1 Cenové statistiky - revize váhového systému	18
3.2 Mimořádné revize národních účtů	18
3.3 Demografická statistika - revize po sčítání lidu, domů a bytů	18
3.4 Měsíční indexy tržeb, produkce	19
3.5 Roční a dlouhodobější (podnikové) statistiky odvětvového charakteru.....	19
ZDROJE.....	20

Používané zkratky:

- T – konec referenčního období
- d – den
- m – měsíc
- Q – čtvrtletí
- S – pololetí
- R nebo r – rok

příklad: T+45d znamená 45 dní po skončení referenčního období

ÚVOD

ČSÚ definuje revize jako proces vyhodnocení (příp. změny) údajů za využití statistických a matematických metod nebo metod používaných pro tvorbu prognóz a kvalifikovaných odhadů. Revize je prováděna v důsledku nově zjištěných relevantních informací či objektivně vzniklých pravidel, metodických postupů, definic, klasifikací, doporučení, právních předpisů apod. Nutnou podmínkou realizace revizí je existence jednoho nebo více jasně definovaných racionálních důvodů.

Cílem Politiky revizí ČSÚ je zabezpečení stejného přístupu k revizím různých statistických domén a přispět k transparentnosti a konzistenci revizí publikovaných údajů jako nedílné součásti naplňování strategie ČSÚ. Politika revizí vymezuje obecná pravidla pro provádění revizí, způsob jejich vyhodnocení a zveřejňování. Jedná se o důležitý nástroj komunikace a vysvětlování postupu produkce statistických údajů vůči uživatelům. Vychází přitom ze zásad Kodexu evropské statistiky.

Výsledkem revize je potvrzení kvality a hodnoty výstupní informace nebo její změna.

Politika revizí ČSÚ

ČSÚ považuje revize za nástroj pro pravidelné vyhodnocování kvality údajů. Proces revize dat je přirozenou součástí produkčního procesu statistik navazující na objektivní vývoj úrovně znalostí sociálně-ekonomických jevů. Dosažitelná míra přesnosti statistických údajů souvisí s objektivními možnostmi státní statistické služby, a to pokud jde o samotnou dostupnost informací (dat), ale i z hlediska disponibilních zdrojů a technicko-metodických kapacit.

ČSÚ stanoví optimální termíny zveřejnění statistik vždy v rámci širší diskuse a komplexní analýzy potřeb zájmových stran včetně požadavků národních a evropských právních předpisů. Zohledňuje při tom procesy globalizace a evropské integrace, potřeby konstrukce nadnárodních statistických agregátů a stále rostoucí potřebu mezinárodního porovnání, které kladou stále větší požadavky na srovnatelnost údajů a vyžadují větší koordinaci a harmonizaci mj. i z hlediska politiky revizí.

ČSÚ respektuje skutečnost, že uživatelé zpravidla vyžadují publikování prvních statistických odhadů v nejkratších možných termínech po referenčním období, kdy je však dostupný pouze omezený rozsah dat. S uvedeným vždy souvisí kompromis mezi včasností a přesností zveřejňovaných statistik, které jsou v obecném případě nastavovány v souladu s hlavním účelem konkrétního výstupu (např. krátkodobé statistiky vs. roční statistiky). Vzhledem k tomu, že se zvyšujícím se časovým odstupem od konce sledovaného období úroveň kvality dat postupně roste, než se ustálí, využívá ČSÚ revizí, které jsou odbornou veřejností uznávány jako nástroj v širším slova smyslu zlepšující kvalitu prvních statistických odhadů.

Zásady politiky revizí ČSÚ

Kodex evropské statistiky vyžaduje, aby se v rámci revizí dodržovaly standardní, osvědčené a transparentní postupy. V podmínkách ČSÚ se revize provádějí podle předem stanovených pravidel, které jsou založeny koncepčně a účelově s ohledem na efektivitu, zdroje dat, publikované proměnné, periodicitu a typ revize.

Kodex evropské statistiky dále požaduje, aby se v rámci procesů tvorby statistických dat pravidelně prováděly studie a analýzy revizí. Pro vyhodnocení revizí se používají indikátory kvality, které se zabývají kvalitou revidovaných odhadů, případně hodnocením dopadu změn na popis a vnímání statisticky popisovaných jevů. Výsledky analýz slouží jako podklad pro případné úpravy a změny v procesu tvorby statistických informací a harmonogramů revizí.

Kategorie zveřejňovaných údajů

ČSÚ zveřejňuje následující typy údajů:

- *Prognóza* je výstup, který se vztahuje k období v době zveřejnění budoucímu nebo ještě neskončenému.
- *Kvalifikovaný (expertní) odhad* je výstup, založený na výsledcích statistických zjišťování, administrativních zdrojích, registrech apod., které nejsou primárně vytvářeny pro tvorbu daného kvalifikovaného odhadu.
- *Bleskový odhad* je výstup podobný kvalifikovanému (expertnímu) odhadu s tím rozdílem, že v určitém časovém odstupu po zveřejnění bleskového odhadu následuje zveřejnění statistického odhadu. Vzhledem k jejich charakteru se revize bleskových odhadů nepředpokládají.
- *Statistický odhad* je výstupem založeným na datech statistických zjišťování, administrativních zdrojů dat nebo kombinací těchto datových zdrojů, případně registrů zřízených za účelem tvorby statistických odhadů; pro tvorbu statistických odhadů se primárně používají matematicko-statistické metody.

Definitivní údaj je údaj, u kterého se neplánuje žádná další běžná revize (viz typy revizí dle důvodů). Není však vyloučena možnost mimořádné revize, jejíž termín při zveřejnění definitivního údaje není objektivně známý.

Typy revizí dle důvodu

ČSÚ realizuje následující typy revizí dle jejich důvodů:

- *Běžné revize* jsou revize, při kterých nedochází k zásadním metodickým změnám nebo k opravám zásadních chyb, v jejichž důsledku by došlo k přerušení srovnatelnosti dat. Jsou prováděny do zveřejnění definitivních údajů včetně, obvykle v předem plánovaných termínech.

- *Mimořádné revize* jsou revize údajů, které byly prohlášeny ČSÚ za definitivní. Nejedná se o revize provedené před zveřejněním poslední běžné revize (v tomto případě se jedná o revizi smíšenou). Důvodem mohou být změny používaných metod (včetně implementace požadavků Eurostatu), změny pojmů, klasifikací, číselníků, významné změny parametrů pro sezónní očišťování nebo oprava zjištěných zásadních chyb. V některých případech může dojít ke změně statistické proměnné (např. změna definice v souladu se změnou metodiky, která způsobí přerušení srovnatelnosti v časové řadě a vznik nové časové řady).
- *Smíšené revize* jsou kombinací běžných a mimořádných revizí. Jedná se o případy, kdy v rámci běžné revize mohou být naplněny důvody charakteristické pro mimořádnou revizi. Smíšená revize se zveřejňuje nejpozději do termínu zveřejnění definitivního údaje včetně.

Typy revizí dle periodicity

Revize se podle periodicity statistické úlohy, která je základním zdrojem revizí, rozdělují na *měsíční, čtvrtletní a roční*.

Zásady zveřejňování revizí

Zveřejňování *běžných plánovaných revizí* se řídí ročním kalendářem revizí, který je k dispozici nejpozději do konce předcházejícího roku. O *mimořádné revizi* v době po vydání definitivních údajů se informuje co nejdříve, minimálně však jeden týden (168 hodin) předem, a to prostřednictvím tiskové zprávy na webových stránkách ČSÚ. Revize mimo kalendář revizí v období před vydáním definitivních údajů se provádí ve zcela výjimečném případě a o zveřejnění se informuje co nejdříve, nejpozději však 24 hodin předem tiskovou zprávou na webových stránkách ČSÚ

Pokud to nevyplývá z předem deklarovaného cíle revize, spolu s revidovanými údaji se poskytují *upřesňující informace* o důvodech revizí, zda a kdy se plánuje další revize, a také vyhodnocení revizí pomocí relevantních indikátorů kvality (např. rozdíl oproti předchozímu odhadu apod.).

1 OBECNÝ RÁMEC BĚŽNÝCH REVIZÍ

1.1 Statistiky národních účtů

Revize časových řad čtvrtletních národních účtů probíhají v návaznosti na publikované korekce ukazatelů v roční periodicitě. Od roku 2013 jsou revidované roční a čtvrtletní časové řady zveřejňovány současně, což zajišťuje jejich *plnou vzájemnou konzistenci*.

První zveřejněné roční ukazatele jsou pouhou kumulací čtvrtletních účtů. Ucelená vnitřně propojená soustava ročních národních účtů je založená na dílčích výsledcích strukturních statistických šetření, a proto má pouze *předběžný* charakter.

První revize vychází z ročních dat po definitivním zpracování strukturálních statistik. Ze strany mezinárodních institucí jsou respektovány *další možné revize*, a to na základě jak získání dodatečných informací z administrativních zdrojů (Ministerstva financí, České národní banky), tak na základě výsledků za následující referenční období indikující časovou nesrovnatelnost.

Z uvedeného vyplývá, že v případě politiky revizí ekonomických statistik svou velkou úlohu hraje sledované referenční období. V současných podmínkách ČSÚ není primárním cílem narovnávat měsíční data na čtvrtletní, resp. na roční, a naopak tak, aby jednotlivá data byla v plném souladu. Je upřednostňován princip *účelnosti dat* (která je odlišná u dat s různou periodicitou) oproti principu rigidní shody měsíčních, ročních a čtvrtletních statistik. Snahou ČSÚ je v rámci konfrontace jednotlivých statistik využívat získané informace navzájem a zejména specifické charakteristiky shodně promítat do všech typů a úrovní úloh a v největší možné míře se blížit k souladu.

1.2 Statistiky cen

V rámci statistiky cen se obvykle neprovádějí revize zveřejněných dat. Výjimkou jsou data za index cen stavebních prací, která se revidují na základě ukončeného čtvrtletního šetření. Definitivní data se zveřejňují druhý měsíc následujícího čtvrtletí. Revizi též podléhají průměrné ceny nemovitostí a z nich odvozené cenové indexy, a to zejména tam, kde administrativní data slouží jako zdroj. Definitivní data se zveřejňují spolu s publikací dat za následné referenční období (viz také mimořádné revize).

1.3 Krátkodobé (podnikové) statistiky odvětvového charakteru

Měsíční revize

Měsíční revize se týkají pouze zveřejňování *měsíčních dat*. Důvodem jsou specifika spojená s náběhem úloh za nové roční referenční období. Převážně se jedná o revizi dat za měsíc leden při publikování dat za únor příslušného roku. Dalším důvodem měsíčních revizí může být využití

aktuálních administrativních dat, která v době standardního zpracování ještě nejsou k dispozici. V těchto případech se provádí měsíční revize pravidelně každý měsíc.

Čtvrtletní revize

Z důvodu zpracování čtvrtletních dat a možné konfrontace s daty z měsíčních úloh a čtvrtletních úloh za předcházející období dochází v případě potřeby k revizím:

- *měsíčních dat za poslední čtvrtletí, s možností revizí dat za všechny měsíce stejného kalendářního roku, a to při publikování dat prvního měsíce následujícího čtvrtletí;*
- *čtvrtletních dat předchozího čtvrtletí, s možností revizí dat za všechna čtvrtletí stejného kalendářního roku.*

Pro čtvrtletní úlohy se využívají i měsíční data.

Roční revize

Na základě zpracování ročních strukturálních statistik za referenční rok R, které lze nejdříve uzavřít z důvodu požadavků právních předpisů a náročnosti procesu až po více než roce po ukončení referenčního období (tj. v roce R+2), se revidují:

- *měsíční a čtvrtletní údaje za všechna období roku R+1 (tzv. 1. roční revize);*
- *měsíční a čtvrtletní údaje za všechna období roku R (tzv. 2. roční revize).*

Data po 1. roční revizi představují základnu pro tvorbu *odhadů krátkodobých statistik* za následné období. Data po 2. roční revizi se považují za *definitivní*.

1.4 Roční a dlouhodobější (podnikové) statistiky odvětvového charakteru

V čase přípravy prvních odhadů ze strukturálních podnikových statistik nemá ČSÚ k dispozici veškeré daňové administrativní zdroje. Navíc v této době není ukončen ani proces pořizování údajů za jednotky zařazené do výběrového souboru. Z výše uvedených důvodů je nutné po získání později dostupných administrativních zdrojů a ukončení pořizování došlých statistických dotazníků provést *revizi prvních odhadů*.

1.5 Sociální a demografické statistiky

V rámci sociálních statistik se předběžné výsledky jednotlivých šetření u domácností revidují zejména v případě rodinných účtů, výběrového šetření příjmů a životních podmínek domácností. Statistiky založené na podnikovém výkaznictví se revidují na základě podobných principů, jako je tomu v případě ostatních podnikových statistik.

* * *

Vzhledem k odlišným požadavkům na včasnost údajů pro různé statistiky jsou výše uvedené teze v této kapitole rámcové. Jsou statistiky, které nepotřebují využívat některé z nabízených možností na revize dat (tj. některých typů revizí). Nezřídka je dostatek času na kvalitní zpracování, takže revize nejsou nezbytné a nepředpokládají se. Na druhou stranu jsou některé statistiky natolik specifické, že se částečně (statistika zahraničního obchodu a statistiky cestovního ruchu), nebo zcela (statistiky zemědělského účtu) vymykají z uvedeného rámce. Proto v následující kapitole uvádíme celkový přehled běžných revizí pro jednotlivé oblasti statistiky zveřejňované ČSÚ.

2 PŘEHLED BĚŽNÝCH REVIZÍ

2.1 Statistika čtvrtletních národních účtů

Čtvrtletní odhady a revize

- Druhý měsíc čtvrtletí, cca 15. den měsíce (T+45d), se v rámci příslušné Rychlé informace zveřejňuje *předběžný odhad vývoje HDP* za poslední skončené čtvrtletí. Od 2. čtvrtletí roku 2020 dojde ke zrychlení předběžných odhadů na cca. 30. den měsíce (T+30d). Předchozí období *nejsou revidována*.
- Druhý měsíc čtvrtletí, cca 30. den měsíce (T+60d), se v rámci příslušné Rychlé informace zveřejňuje *statistický („standardní“) odhad* za poslední skončené čtvrtletí. Zahrnuje ukazatele tvorby a užití HDP a zaměstnanosti. *Revidována* jsou předchozí čtvrtletí běžného roku;
- Na konci třetího měsíce čtvrtletí (T+90d), se zveřejňuje *upřesněný odhad* za poslední skončené čtvrtletí se zahrnutím úplných čtvrtletně dostupných zdrojů dat. Součástí odhadu je také sestava čtvrtletních sektorových nefinančních účtů. *Revidována* jsou předchozí čtvrtletí běžného roku.
- Na začátku čtvrtého měsíce po konci referenčního čtvrtletí je zveřejňován odhad deficitu a dluhu vládních institucí pro účely Procedury nadměrného schodku (tzv. EDP). Údaj je v běžném roce revidován dle pravidel pro revize čtvrtletních účtů běžného roku.

Roční revize

Revize čtvrtletních odhadů v návaznosti na roční národní účty jsou od roku 2013 prováděny jednou ročně:

- Na konci června se zveřejňují *revidované čtvrtletní údaje* v návaznosti na *předběžnou (R+1r)* sestavu ročních národních účtů.

2.2 Statistika ročních národních účtů

- Na konci června roku R+1r se zveřejňují *první předběžné odhady* (vychází se z průběžného zpracování odvětvových ročních statistik za malé podniky a z 1. roční revize čtvrtletních odvětvových statistik). Současně jsou zveřejněny i *semidefinitivní* verze ročních účtů roku R+2r a *definitivní* revize R+3r;
- Začátkem roku se zveřejňují roční regionální účty ve vazbě na předběžné roční národní účty (R+1r);
- Na konci března jsou zveřejněny notifikace deficitu a dluhu vládních institucí (R+1r až R+4r), dále zpřesněné údaje jsou zveřejněny na konci září v rámci druhých notifikací deficitu a dluhu vládních institucí (R+1r až R+4r).
- Na konci roku jsou sladěny roční i čtvrtletní výstupy národních účtů na druhé notifikace vládního deficitu a dluhu.

2.3 Statistika cen

První odhady jsou současně *definitivní* – tzn. běžné revize se neprovádějí. Výjimkou jsou data za index cen stavebních prací, která se revidují na základě ukončeného čtvrtletního šetření. Definitivní data se zveřejňují druhý měsíc následujícího čtvrtletí. Revizi též podléhají průměrné ceny nemovitostí a z nich odvozené cenové indexy, a to zejména tam, kde jsou zdrojem administrativní data. Definitivní data se zveřejňují se zveřejněním dat za následné referenční období.

2.4 Statistika zahraničního obchodu se zbožím

Měsíční revize

- Při zveřejnění předběžných dat referenčního měsíce statistiky zahraničního obchodu se zbožím se zároveň zpřesňují údaje za šest předcházejících měsíců. Všechny měsíce s předběžnými daty se zpřesňují se zveřejněním údajů za leden, březen a červenec. Zpřesňování údajů pohybu zboží přes hranice probíhá stejným způsobem.

Definitivní údaje

- Definitivní výstupy statistiky zahraničního obchodu se zbožím za příslušný rok jsou publikovány v září následujícího roku. V tomto termínu jsou za příslušný rok k dispozici také definitivní výstupy pohybu zboží přes hranice.

2.5 Krátkodobé (podnikové) statistiky odvětvového charakteru: měsíční úlohy¹

Měsíční revize

- Při publikování dat za únor roku R se *revidují* data za leden roku R. Hlavními důvody jsou specifika spojená s náběhem úloh za nové referenční období (obměna výběrového souboru, zvýšená non-response, aktualizace registrů (opory výběru) – nejrozsáhlejší v průběhu roku).
- V případě statistických úloh, u kterých je při zpracování běžného měsíce prováděna predikce na základě nekompletních vstupních údajů (např. z administrativních dat) je měsíční revize prováděna pravidelně. Se zpracováním měsíce M je přitom revidován měsíc M-1.

Čtvrtletní revize

- V případě potřeby se provádí *revize měsíčních a čtvrtletních údajů* za poslední skončené čtvrtletí. Současně se *připouští revize předchozích období* referenčního roku. Všechny tyto běžné revize jsou zveřejňovány po ukončení čtvrtletí vždy s příslušnou Rychlou informací za první měsíc následujícího čtvrtletí. V případě, že jsou výsledky z měsíčních šetření zveřejňovány prostřednictvím čtvrtletní Rychlé informace, mohou být revidovaná data publikována prostřednictvím jiného standardního výstupu, např. v časových řadách. Revize vychází z upřesněných dat z měsíčních a zejména ze souvisejících čtvrtletních úloh.

¹ základní zdroj dat – měsíční úlohy

Roční revize

- Společně se čtvrtletní revizí za 1. čtvrtletí se zveřejňuje tzv. *1. roční revize* měsíčních odhadů za všechna referenční období posledního skončeného roku (R). Na tvorbu těchto odhadů se využívají zpřesněná data ze čtvrtletních úloh za rok R, popřípadě z ročních úloh za referenční rok R-1r, pokud to vzhledem k charakteru příslušných úloh připadá v úvahu. V případě, že se nepočítá s využitím dodatečných zdrojů dat, lze provést revizi všech referenčních měsíců roku R s prvním měsícem roku R+1.
- V případě potřeby je zveřejňována tzv. *2. roční revize* měsíčních odhadů za všechna referenční období předposledního skončeného roku (R-2r). Nejsou-li k tomu důvody, revize se neprovádí. Využívají se data z ročních úloh za stejný referenční rok (R-2r).
- Údaje zveřejněné nejpozději druhý rok po skončení období jsou považovány za *definitivní*.

2.6 Roční a dlouhodobější (podnikové) statistiky odvětvového charakteru

- V srpnu R+1r je k dispozici první *odhad* výsledků ročních strukturálních podnikových statistik určený pro interní uživatele.
- V říjnu R+1r jsou publikována *předběžná data* (předání dat Eurostatu v souladu s požadavky Nařízení EP a Rady (ES) č. 295/2008 o strukturální statistice podniků - dále jen Nařízení SBS).
- V únoru R+2r jsou k dispozici definitivní data, jež jsou nejpozději v červnu R+2r předána Eurostatu v souladu s požadavky Nařízení SBS.

2.7 Výrobní statistiky v průmyslu (PRODCOM)

- V termínu R+6m jsou publikována *předběžná data* (předání dat Eurostatu dle Nařízení Rady (EHS) č. 3924/91).
- V termínu R+10m jsou publikována zpřesněná data za sledované období (zveřejnění datové sady Výroba vybraných výrobků).
- V roce R+2r je provedena *1. revize dat* (promítnutí oprav provedených na základě zpracování následujícího období); data jsou nadále považována za *definitivní* a jsou publikována zároveň s výsledky za období R+1r.

Vzhledem k charakteru šetření, ve kterém potencionálně existuje vyšší míra misklasifikace, jsou přípustné *mimořádné revize* v délce celé časové řady.

2.8 Statistiky stavebnictví a bytové výstavby

- V termínu R+6m jsou publikována *předběžná data*.
- V termínu R+9m jsou publikována zpřesněná data za sledované období.

2.9 Statistiky energetiky

- Měsíční data (data o dovozech, vývozech) za měsíce aktuálního roku se zpřesňují každý měsíc, a to až do doby srpen roku R+1r.
- Roční data jsou zpracována do 30. listopadu R+1r jako data *předběžná*. Tato data jsou v dalších ročních cyklech revidována vždy v termínu 30. listopad a to zejména v závislosti na zpřesňování dat z dalších administrativních zdrojů.

2.10 Statistiky cestovního ruchu

Statistika ubytovacích zařízení

- Při zveřejnění dat třetího (posledního) měsíce čtvrtletí se *revidují* výsledky předchozích dvou měsíců.
- S příslušnou čtvrtletní Rychlou informací se v případě potřeby revidují údaje od počátku roku.
- Při zveřejnění dat 4. čtvrtletí se provádí *revize* všech předchozích čtvrtletí roku.
- *Definitivní* data za všechna čtvrtletí se zveřejňují do 3 měsíců po skončení sledovaného roku.

Výběrové šetření cestovního ruchu

- Revize předchozích čtvrtletí se provádí jen v případě potřeby.

Satelitní účet cestovního ruchu

- První *předběžné* výsledky satelitního účtu cestovního ruchu se v plném rozsahu zveřejňují max. do 14 měsíců po skončení příslušného referenčního období (R+14m).
- 1. *běžná revize* se publikuje max. do 26 měsíců po skončení referenčního období (R+26m).
- Poslední (2. *běžná revize*) se publikuje max. do 38 měsíců po skončení referenčního období (R+38m).

Revize jsou vázány na revizní politiku statistiky národních účtů

2.11 Statistiky konjunkturálních průzkumů

Revize se neprovádějí, první zveřejněná data jsou současně *definitivní*.

2.12 Statistiky zemědělství a životního prostředí

U statistik *životního prostředí* se běžné revize publikovaných dat neprovádějí s výjimkou environmentálních účtů. Environmentální ekonomické účty využívající data národních účtů se revidují v návaznosti na revizní politiku statistiky ročních národních účtů. Zveřejnění těchto výstupů probíhá v návaznosti na termíny stanovené v Nařízení EP a Rady (EU) č. 691/2011 ve znění pozdějších předpisů.

U všech statistik zemědělství a lesnictví kromě níže uvedených se běžné revize publikovaných dat neprovádějí.

Odhady hektarových výnosů a sklizní zemědělských plodin

- Realizují se v souladu s nařízením EP a Rady (ES) č. 543/2009; termín šetření je k 20. červnu, 15. červenci, 15. srpnu a 15. září.
- Termín zveřejnění *statistického odhadu* je v měsících červenci, srpnu, září a říjnu.
- Některé ukazatele se zveřejňují opakovaně v několika měsících, což lze považovat za běžnou revizi, jde o upřesnění odhadu na základě dalšího statistického zjišťování odhadů.

Souhrnný zemědělský účet (SZÚ)

- Realizuje se v souladu s nařízením EP a Rady (ES) č. 138/2004.
- První *statistické odhady* SZÚ (účet výroby, účet tvorby důchodů, účet podnikatelských důchodů) se provádějí k 30. listopadu příslušného referenčního období.
- Druhé *statistické odhady* SZÚ (účet výroby, účet tvorby důchodů, účet podnikatelských důchodů) se provádějí v prvním měsíci po skončení referenčního období (T+1m).
- 1. *běžná revize* SZÚ (účet výroby, účet tvorby důchodů, účet podnikatelských důchodů) se publikuje ve třetím měsíci po skončení referenčního období (T+3m).
- 2. *běžná revize* SZÚ (účet výroby, účet tvorby důchodů, účet podnikatelských důchodů, součásti kapitálového účtu) se publikuje v devátém měsíci po skončení referenčního období (T+9m).
- Oficiálně je povolena revize v 21. měsíci po skončení referenčního období.

Hrubá tuzemská produkce (gross indigenous production – GIP)

- Realizuje se v souladu s nařízením EP a Rady (ES) č. 1165/2008; termín odeslání Eurostatu – 15. února
- *Prognóza* počtu živých zvířat (skot, prasata) produkovaných zemědělským odvětvím na referenčním území za referenční období. Skot – 1krát ročně na 4 pololetí (z toho první dvě pololetí jsou *revidované prognózy* z minulého roku); referenční období: R/S1, R/S2, R+1/S1, R+1/S2. Prasata – 1krát ročně na 6 čtvrtletí (z toho první 2 čtvrtletí jsou *revidované prognózy* z minulého roku); referenční období: R/Q1, R/Q2, R/Q3, R/Q4, R+1/Q1, Y+1/Q2.

Ekonomické účty pro lesnictví a těžbu dřeva (lesnický účet)

- *Statistický odhad* ekonomických účtů pro lesnictví a těžbu dřeva se publikuje 17 měsíců po skončení referenčního období (T+17m) a je každoročně součástí publikace Lesnictví a myslivost. Termín zveřejnění publikace – květen.
- *Běžná revize* lesnického účtu se publikuje v roce následujícím (T+29m) – zpřesnění zdrojových dat ve vazbě na národní účty. Poté se data považují za *definitivní*.

2.13 Výstupy výběrového šetření pracovních sil

Šetření probíhá průběžně, zveřejňují se předběžné údaje za jednotlivé měsíce a čtvrtletí formou příslušné Rychlé informace. Do tří měsíců po skončení čtvrtletí (q+3 měsíce) se publikují definitivní údaje.

2.14 Statistiky evidenčního počtu zaměstnanců, mezd a nákladů práce

Údaje statistiky práce o evidenčním počtu zaměstnanců a mzdách nejsou zjišťovány z jednoho zdroje, ale z kombinace administrativních zdrojů (údajů ČSSZ o počtu pojištěnců a o vyměřovacích základech), údajů Informačního systému o průměrném výděлку MPSV a podnikových výkazů ČSÚ. Čtvrtletní a roční úlohy jsou propojené do vzájemně provázené a hierarchické struktury. Tomu následně odpovídá i systém zpracování dat a revizí.

Čtvrtletní údaje o zaměstnancích a mzdách jsou zveřejňovány v nejkratších termínech podle Katalogu produktů, resp. Kalendáře RI. V průběhu roku jsou podkladové údaje postupně přepřesňovány, takže s prezentací nových čtvrtletních výsledků jsou revidovány výsledky za předcházející čtvrtletí (měsíce) daného roku. Následně jsou všechna čtvrtletí roku revidována podle výsledků ročních úloh (viz dále). Pravidelné revize tedy znamenají, že krátkodobé statistiky zpřesňují své časové řady podle nově dodaných dat a následně podle výsledků ročních strukturálních úloh.

Hlavním pilířem statistiky práce je dvojice ročních výkazů UNP 4-01 a P5-01. Na základě jejich výsledků jsou revidovány ukazatele krátkodobé statistiky, které jsou vypočtené na výběrech menšího rozsahu a zveřejňované čtvrtletně jako předběžné. Výsledky těchto ročních úloh jsou k dispozici vždy v říjnu následujícího roku (r+10m) jako předběžná data a tyto údaje jsou zaslány Eurostatu v rámci strukturální podnikové statistiky (SBS). V červnu druhého roku po skončení referenčního období (r+18m) jsou připravena definitivní data. V ojedinělých případech (například objevení významných chyb v zaslaných podkladech) je nutné ještě připravit revize mimořádné (typicky spojené se zpracováním dalšího roku, tj. v termínu r+30m).

Šetření nákladů práce (UNP 4-01) probíhá každoročně na výběrovém vzorku. Výsledky tohoto detailního ročního zjišťování zaměřeného na strukturu mzdových i nemzdových nákladů jsou publikovány jako předběžné (v listopadu, tj. r+11m), následně jsou v termínu r+18m revidovány podle výsledných dat klíčových ukazatelů strukturální podnikové statistiky (výkazu P5-01), neboť ty jsou zjišťovány na širším výběrovém vzorku a jsou tudíž považovány za robustnější odhad.

Index nákladů práce (LCI) je počítán na základě nařízení EU, přičemž jsou využívány podklady jak ze čtvrtletních, tak ročních úloh popsanych výše, čemuž odpovídá i praxe revidování; jeho výsledky nejsou nikdy považovány za definitivní.

2.15 Statistika rodinných účtů

Čtvrtletní revize

- Zjišťování se provádí měsíčně, údaje se publikují čtvrtletně.
- Zhruba dva měsíce po ukončení příslušného referenčního období se zveřejňují *předběžné* údaje za poslední skončené čtvrtletí a kumulace od počátku roku, takže s 4. čtvrtletím se zveřejňují *předběžné* roční údaje.

Roční revize

- V červnu roku R+1 jsou zveřejněny *definitivní* roční a čtvrtletní data za rok R vycházející z ročních účtů. Tyto údaje pak slouží jako základna pro průběžné meziroční srovnání.

2.16 Výstupy výběrového šetření příjmů a životních podmínek domácností (EU-SILC)

Do konce prosince roku R jsou k dispozici *předběžné* výsledky za část indikátorů z nepřijmové části šetření. V červnu roku R+1 se publikují *definitivní* data.

2.17 Demografická statistika

Se čtvrtletní Rychlou informací Pohyb obyvatelstva se revidují měsíční údaje od počátku roku. Údaje za aktuální rok se považují za *předběžné*, přičemž roční údaje se od *definitivních* zpravidla neliší. Pouze výjimečně dochází k *mimořádné* revizi (zprášení či opravě údajů). Definitivní údaje jsou k dispozici od T+120d.

2.18 Statistiky výzkumu, vývoje a inovací

- Revize se realizují v souladu s prováděcím nařízením Komise (EU) č. 995/2012 ze dne 26. října 2012, kterým se stanoví prováděcí pravidla k rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1608/2003/ES o tvorbě a rozvoji statistiky Společenství v oblasti vědy a techniky.
- Údaje z ročního šetření Výzkum a vývoj VTR 5-01 se jako *předběžné* poskytují v termínu R+10m a jako *definitivní* v termínu R+18m.
- Údaje získané v rámci roční úlohy *Statistika státních rozpočtových výdajů a dotací na výzkum a vývoj GBAORD* se poskytují jako *definitivní* v případě proměnné 21.0 v termínu R+6m a v případě ostatních proměnných v termínu R+12m.
- Údaje z pravidelného šetření o inovačních aktivitách v podnikatelském sektoru *Inovace TI* se jako *definitivní* poskytují v termínu R+18m.
- Vzhledem ke složitosti těchto úloh *Statistika státních rozpočtových výdajů a dotací na výzkum a vývoj GBAORD a Inovace TI*, ve kterých potencionálně existuje vyšší míra misklasifikace v rámci používaných třídění, stejně jako možností získání dodatečných informací, jsou přípustné *mimořádné* revize v délce celé časové řady.

2.19 Statistiky využívání ICT

- *Roční Výběrové šetření o ICT v domácnostech a mezi jednotlivci (VŠIT) a Roční šetření ICT 5-01 v podnikatelském sektoru* se realizují v souladu s každoročními nařízeními Komise (EU), kterými se provádí (implementuje) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 808/2004 ze dne 21. dubna 2004 o statistice Společenství o informační společnosti.
- Údaje z těchto dvou šetření se jako *předběžná* poskytují do 5. 10. roku, v němž tato šetření proběhla.
- Finální data ze šetření VŠIT jsou obvykle zveřejňována v listopadu téhož roku. Finální data ze šetření ICT 5-01 jsou zveřejňována zpravidla v lednu roku následujícího. K těmto termínům jsou data považována za *definitivní*, dále se běžně nerevidují, nicméně *mimořádná* revize je přípustná.

3 MIMOŘÁDNÉ REVIZE

3.1 Cenové statistiky - revize váhového systému

Poslední revize se prováděla v letech 2015-2018. Při revizi se vždy aktualizuje váhové schéma (výběr i relativní váhy) a cenový základ. V případě malých zásahů do metodiky se preferuje řetězení na starší indexní základ. V případě zásadních metodických změn se aktualizuje i indexní základ a publikovaná data se, pokud to není problematické z hlediska uživatelů, zrevidují zpětně dle nové metodiky.

Statistické proměnné:

- Index spotřebitelských cen
- Index cen průmyslových výrobců a indexy cen zahraničního obchodu
- Indexy cen služeb, stavebnictví, zemědělství a surového dříví
- Indexy cen nemovitostí

Ve skutečnosti obvykle přitom nejde o revizi dat ve smyslu opravy již zveřejněných informací popisujících přesně tutéž skutečnost. Je třeba si uvědomit, že se jedná fakticky o jinou statistickou proměnnou s jiným definičním vymezením. V uvedeném případě se jedná o revizi podle srovnávací základny.

3.2 Mimořádné revize národních účtů

Mimořádné revize národních účtů se provádějí především jako reakce na změny standardů ESA a SNA a změny klasifikací. Revize v roce 2011 znamenala implementaci klasifikací CZ-CPA a CZ-NACE. Revize v roce 2014 zahrnovala změny z titulu nového standardu ESA 2010 a implementaci požadavků Eurostatu vyplývajících ze snahy o srovnatelnost hrubého národního důchodu. Další mimořádná revize v roce 2020 přinese větší harmonizaci národních účtů zemí EU. Další mimořádná revize tohoto rozsahu se očekává v roce 2024.

ČSÚ se v rámci těchto revizí snaží omezit dopady mimořádných revizí na uživatele především snahou o snížení jejich počtu a revizí delší časové řady tak, aby uživatelé měli možnost pracovat se srovnatelnými údaji. Údaje dostupné před revizí jsou uživatelům stále k dispozici na webu ČSÚ.

3.3 Demografická statistika - revize po sčítání lidu, domů a bytů

Demografické statistiky se revidují na základě výsledků SLDB. Jedná se o revizi počtu obyvatel a jeho struktury v roce konání sčítání lidu. Revidovaná demografická data (počet obyvatel a jeho struktury podle pohlaví, věku a rodinného stavu) jsou k dispozici přibližně rok po sčítání lidu.

3.4. Měsíční indexy tržeb, produkce

V souvislosti se změnou váhového schématu, která se podle pravidel EU provádí pravidelně v pětileté periodicitě, se provede přepoččet na nový bazický rok.

3.5 Roční a dlouhodobější (podnikové) statistiky odvětvového charakteru

V případě potřeby je možné nejpozději v únoru R+3r povést mimořádnou revizi.

ZDROJE

CARSON, C. S., KHAWAJA, S., MORRISON, T. K. Revision Policy for Official Statistics: A Matter of Governance. In: *54th Session of the International Statistical Institute*, 13.–20. 8. 2003. Berlin, Germany, 2003.

De MARCH, M. et al. *Handbook on Quarterly National Accounts*. Luxembourg: European Communities, 1999.

Doporučení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 25. května 2005 o nezávislosti, bezúhonnosti a odpovědnosti vnitrostátních statistických úřadů a statistického úřadu Společenství.

PEKÁRKOVÁ, J. Revize a politika revizí. *Statistika*, 3, 2004.

Sdělení Komise Evropskému Parlamentu a Radě o nezávislosti, bezúhonnosti a odpovědnosti vnitrostátních statistických úřadů a statistického úřadu Společenství KOM/2005/0217.

EUROPEAN COMMISSION. *ESS Guidelines on Seasonal Adjustment*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2009 – 40 pp. ISBN 978-92-79-12307-8. ISSN 1977-0375

